1840. Dingsdag 8 December. No. 148

LISSINGSCHE COURANT.

Zamenspraak tusschen *A.* en *B.*

(over de gevolgen van het te zwaar drukken der middel- en mindere standen.)

A. Door ons laatste gesprek zijn mij vele zaken duidelijker geworden dan voorheen, vriend *B*; onder anderen ben ik nu ook gaan inzien, dat het diegenen, welke eene afdoende verbetering van het verkiezings-stelsel verlangen, niet maar daarom alleen te doen is, dat ook de gezetene burgers *de* ... zouden hebben, van mede de Staten-Generaal te mogen verkiezen; of dat er ook menschen buiten eene zekere *caste*, ten gevolge van hunne verdiensten en onafhankelijk karakter, zouden kunnen verkozen worden; maar dat zij ook *dit* beoogen, dat de wetten en de lasten eene *andere* strekking erlangen, dan om de rijken nog rijker te maken, dan om den middelstand en de mindere klassen, door hen boven hunne krachten te bezwaren, van lieverlede uit te putten en te vermoön; zoodat er eindelijk maar enkel, zeer rijken en zeer armen zouden moeten komen.

B. Juist ingezien, mijn vriend; men beschuldigt wel de journalisten, die bestendig op dit aanbeeld slaan, en die verandering inroepen, dat alleen hunne *eerzucht* hen daartoe drijft, omdat zij hopen, wanneer de verandering eens tot stand kwam, dan *zelven* verkozen te worden. Ik voor mij geloof echter, dat *het doel op zich zelve*, het belang, het lot, de bekomst van millioenen hunner medemenschen en landgenooten, gewigtig genoeg voor hen kan zijn, om hen tot dezen arbeid aan te sporen, en hen in hun streven en pogen te ondersteunen en aan te moedigen.

Gij zult van het gewigt hiervan nog meer overtuigd worden, wanneer wij nu eens letten op de verdere schadelijke gevolgen, dan wij reeds beschouwden, – welke het te overmatig bezwaren der eerste noodwendigheden des levens op den middelstand der middelmatig en karig door de fortuin bedeelden na zich sleept.

Ik bedoel: *het onderdrukken, het tegengaan van de ontwikkeling der nyverheid.*

Het is eene onomstootelijke waarheid, dat de duurte der eerste levensbehoeften hoogere daggelden voor den werkman noodzakelijk maakt.

Wie zijn werk verstaat en het met vlijt verrigt, wil daarvoor ook zóódanig loon, dàt hij er zijn levensonderhoud door vinden kan. Zoo neen, hij trekt naar elders en zoekt dáár arbeid en bestaan; of wel, zoo hij blijft en werkt, is het hem onmogelijk, dit vol te houden. Hij verzwakt en verkwijnt, en maakt schulden, zoo lang hij kan.

Hij komt eindelijk in eene positie, die hem belet langer een ijverig, eerlijk en vertrouwd werkman te zijn; hij wordt weggezonden, of verlaat uit zich zelven zijne werkplaats, tot eindelijk de een of andere der vele weldadige Instellingen, deze of gene bewaarplaats, of de krijgsmagt van den Staat hem in hare liefde-armen opnemen.

Op dezen grond regelen de verstandige werkbazen de dagloonen zóódanig, dat, hoe matig dan ook, hunne bekwame gezellen, ten minste het levensonderhoud bij vinden en behouden kunnen. Maar hier komt nu het bezwaar. Geven zij zóódanig loon, dan winnen zij op de voortbrengselen hunner nijverheid niet genoegzaam voor hun eigen bestaan, *of* zij moeten die tot zulke hooge prijzen afzetten, dat die voorwerpen goedkooper uit het buitenland kunnen ontboden worden, waarbij nog de voor velen aanlokkelijke eigenschap komt, dat deze in het vreemde land zijn vervaardigd; in één woord de fabriekanten, de ... van nijverheid worden belet, met hunne mededingers in het buitenland, waar men ten aanzien van het belasten der eerste levensnoodwendigheden omzigtiger is, te concurreren.

Bezwaren wij den invoer uit het buitenland, wij doen dit niet ongestraft. De vreemde Staat neemt zijne represailles en de sluikhandel en de bedrogene waakzaamheid der commiesen verijdelen voor een groot deel het doel, dat men meende te bereiken.

Dit met opzigt tot de nijverheid, die *bestaut*, en met moeite, altans op vele plaatsen, tracht te *blyven* bestaan; doch ten aanzien van die, welke *niet* bestaat, doch *kon* bestaan?

Welk mensch, met eenig kapitaal en gezonde hersenen, wil zich op het veld der nijverheid wagen, zich in grooten slommer en zorg steken, zijn kapitaal in de waagschaal stellen, zonder het uitzigt op eenige billijke en geëvenredigde winsten, boven die, welke hij door het bloote, hoogst gemakkelijke couponnen-knippen behalen kan? Slechts een enkel, opregt menschenvriend is hiertoe in staat, en — zijne voorzigtige confraters geldbezitters beschouwen hem dan als een onvoorzigtigen dwaas. Van daar zoovele kapitalen, in vreemde fondsen belegd, zoovele gelden naar buiten gezonden, waar zij de middelen verschaffen tot groote en nuttige ondernemingen, tot het ontginnen en ontwikkelen van tallooze vakken van nijverheid en volksbestaan, die bloei, zegen en welvaart onder de bevolkingen verspreiden, terwijl *hier* duizende handen ledig en werkeloos blijven, en onze talrijke Instellingen van weldadigheid naauwelijks toereikende zijn, om al de hulpbehoevenden voor de diepste ellende, voor den hongerdood te beveiligen.

En de vreemdeling, met zijne kapitalen, zijne industrie, welke mogelijkheid, dat hij ons, aan arbeidsloonen zoo dure, land zou verkiezen tot het tooneel zijner werkzaamheid? Een enkele, door bijzondere privilegien ondersteund, moge tot dien stap besluiten; (en die privilegien worden niet zonder opofferingen aan eene andere zijde, ten algemeenen laste verleend,) alle anderen zouden kunnen berekenen, regtstreeks hunnen ondergang te gemoet te gaan.

Zoo weren, zoo onderdrukken wij, mijn vriend, de nijverheid, hare ontwikkeling, hare uitbreiding en haren bloei, op den vaderlandschen grond, -- door het hooge belasten van de eerste noodwendigheden des levens. Zoo missen wij, in den middel- en zelfs in den hoogeren stand, de vruchten eener bloeijende nijverheid, zenden jaarlijks aanzienlijke kapitalen naar buiten, tot betaling der arbeidsloonen van legioenen bezige menschen in vreemde landen, en laten onze eigene minvermogende medeburgers ledig rondslenteren; en zoo nemen de aanzoeken tot inschrijving voor liefdadige Instellingen, de subsidien, de collecten, de zorgen voor onze talrijke behoeftigen van verschillende aard, geen einde.

Berooving dus van verdiensten, van toeneming in welvaart en gegoedheid, welke *konden* bestaan en verkregen worden, benevens bezwarende last voor het onderhoud van den verarmden medeburger, bij den *middelstand;* werkeloosheid en ledíggang, kwijning en armoede, bij den stand der *minvermogenden.*

Ik weet het vriend *A.*, men zal mij hier wel weder een, twee- of drietal bloeijende koopsteden, eene enkele Provincie, waar het fabriekwezen en de nijverheid (juist echter omdat er de eerste levensbehoeften goedkooper zijn dan elders,) zich ontwikkelen en voortgang maken, aanvoeren, en dan meenen, mijne stelling wederlegd te hebben.

Men zal mij zelfs wijzen op de vele takken van nijverheid, door de hulp en ondersteuning der Handel-Maatschappij tot stand gekomen of bevorderd, ontwikkeld en aangemoedigd.

Ik daarentegen zal dan wijzen op de statistieke tabellen van het Armwezen, - op de voortdurende transporten bedelaars naar de Ommerschans, - uit alle oorden van ons vaderland, - op de bezwarende armen-subsidien der Steden en Gemeenten, - op de behoefte aan zoo menigvuldige inschrijvingen tot oogmerken van weldadigheid, - op het in de meeste plaatsen zigtbaar in vermogen en welvaart afnemen van den middelstand, - op de oneindig vele voortbrengselen van nijverheid, die ons uit het buitenland moeten worden aangevoerd, omdat wij ze zelf niet goed of niet goedkoop genoeg kunnen vervaardigen; - en ik zou er nog ten slotte bijvoegen, dat, wat door de ontwik-

keling der nijverheid, ten gevolge der hulp van de Handel-Maatschappij, in het moederland wordt *gewonnen*, door onze broeders in de overzeesche bezittingen *verloren* wordt; om de zeer eenvoudige reden, dat deze nu zooveel duurder betalen moeten, wat *wy* vervaardigd hebben, dan het geval zou zijn, wanneer wij goedkoop genoeg konden werken, om niet noodig te hebben, de vreemde voortbrengselen aldaar met hooge inkomende regten te bezwaren. Tegen de afschaffing dezer regten konden wij dan tevens andere voordeelen voor onzen eigen handel en nijverheid bedingen, van welke wij nu, tot onze schade, moeten verstoken blijven.

En geloof niet, mijn vriend, dat het ons hetzelfde is, of onze overzeesche broederen duur of goedkoop leven. Bij goedkoopheid, behoeft al wat ambtenaar is minder, dan bij duurte. Bij goedkoopheid, kan er, bij gelijke verdiensten, meer in 's lands lasten gedragen worden. Bij goedkoopheid, kosten de arbeiders minder, en kan men er dus voor hetzelfde som een grooter getal in 't werk stellen. Bij goedkoopheid, consumeert men jaarlijks een kleiner kapitaal voor allerlei behoeften des levens, en kan het overschietende, waarmede de nationale rijkdom is vermeerderd, tot uitbreiding van cultuur, van handel en nijverheid gebezigd worden. Bij goedkoopheid, in onze overzeesche bezittingen, kan het niet missen, of het jaarlijks overschot ten behoeve van het moederland moet evenredig grooter zijn, dan bij duurte; want het Indisch bestuur zal voor vele dingen minder behoeven te betalen, dan anders.

Gij ziet het, vriend *A*, ook hier is dus weder niet alles goud, wat er blinkt. Nogtans stem ik toe, dat de ontwikkeling der nijverheid, door de H. M. hier te lande bevorderd, hare voordeelen heeft, ware het alleen daarom, dat ons volk tot de gewoonte gebragt wordt, om ook menige anders verlatene tak van nijverheid te beoefenen, om ook de waarde van *deze*, bij de gewigtige concurrentie van den handel, door vele andere rijken, op den regten prijs te leeren schatten.

Eerst dan echter zullen de gezegende vruchten er van krachtdadig ondervonden worden, wanneer men het heilloose stelsel laat varen, van de eerste noodwendigheden des levens bovenmatig te belasten; wanneer men de rijken meer naar evenredigheid van hun vermogen en hunne krachten, en van het belang, dat zij bij het behoud van den Staat hebben, in 's lands lasten doet dragen; wanneer men het opvatten van eenen tak van nijverheid, de daarstelling van uitgebreide fabrieken en etablissementen, niet langer tegenwerkt en beperkt, door het gebrek aan uitzigt op billijke winsten, ten gevolge der veel te hooge, en nogtans voor de arbeiders veelal ontoereikende dagloonen; wanneer men de bezwarende armenlasten op de meeste gemeenten drukkende verligt, door de werkzaamheden voor de mindere klassen te vermenigvuldigen, door het tot hun levensonderhoud benoodigde goedkooper en bij gevolg gemakkelijker verkrijgbaar te maken.

Ik houde mij voor vast overtuigd, vriend *A.*, dat het volgen van het omgekeerde stelsel het gewigtigste deel uitmaakt van den verderfelijken kanker, die aan den bloei en de welvaart knaagt van het grootste gedeelte des Nederlandschen volks.

Voor ditmaal zeg ik u nu weder vaarwel, vriend *A.*

A. tot wederziens, vriend *B!*

Waarmede bestrydt men het voorstel van een Don Gratuit?

De regering doet dit, op grond, dat de vrijwillige giften van 1830 af tot nu toe nog niet één millioen bedragen hebben.

Men veroorlove ons hier intusschen eenige vragen; namelijk: Is er destijds door de regering, krachtens eene wet, bepaaldelijk een *Don Gratuit* GEVRAAGD, en daardoor als 't ware eene *algemeene* zedelijke verpligting daargesteld, om, ieder naar zijn vermogen, op het altaar des vaderlands te offeren? Zijn er tot dat einde bij alle gegoede Ingezetenen inschrijvingsbiljetten rondgebragt? Heeft men regelmatig met naam en toenaam voluit in de *Staats-Courant* vermeld, wat ieder hunner gegeven had? Heeft men verklaard, dat men voor goed een eind aan het *leenen* wilde maken, en daarom, alvorens te leenen, of tot eene gedwongene heffing over te gaan, een beroep wilde doen op de vaderlandsliefde der Nederlanders? Was onze schuld destijds zóó hoog gestegen als nu? Was er zóóveel gebeurd, hetwelk het nog *meer* bezwaren der toekomst, het nog *meer* verhoogen der jaarlijksche lasten, vooral voor den middelstand en de mindere klassen, bij allen, die iets te verliezen hebben, als bijzonder gevaarlijk mogt doen beschouwen? Was de verderfelijkheid van het stelsel, van leening op leening te hoopen, zóó duidelijk en algemeen aan een ieder gebleken? Hadden de kapitalisten zóóveel gegronde vrees voor een staatsbankroet, als op dit oogenblik, nu ook de uitkomsten der werking van het Amortisatie-Syndicaat, en der contracten en engagementen ter begunstiging van de Handel-Maatschappij altans min of meer, *ook aan het publiek*, zijn bekend geworden? Had er destijds reeds eene abdicatie plaats gevonden, uit beweegredenen, onmiskenbaar ook voor een goed deel haren oorspronk nemende in de noodzakelijkheid, om, bij de blootlegging van 's lands financiën, gewigtige afwijkingen te moeten erkennen van die regelen en beginselen, welke in een constitutioneel rijk te allen tijde *heilig* behooren te zijn, en als zoodanig te worden opgevolgd? Bezat Nederland destijds eenen nieuwen Koning, nog in de kracht des levens, met de treffende bewijzen vóór zich, waartoe één slecht financiëel bestuur een volk henen voert? Een Koning van wien kernachtige, onvooringenomene mannen, welker echte vaderlandsliefde boven alle verdenking verheven is, de verzekering geven, *dat Hy het goede voor zyn volk ernstig wil*? Was destijds de grondwet, (hoe gebrekkig en onvolkomen [illegible] laas! in talloze andere opzigten gebleven,) met opzigt tot toekomstige contrôle der financiën en de verantwoordelijkheid der Ministers, *ook op dit stuk*, gewijzigd, zoo als nu?

Hadden destijds de rijke kapitalisten reeds *zulke* voordeelige zaken gedaan, *zulke* grove winsten behaald, als nu?

Zoo neen, zoo dit alles *niet* het geval was, dan geldt het bewijs, het cijfer van de vrijwillige giften, door de regering over het boven vermelde tijdvak aangevoerd, zoo goed als niets. Het slaat niet het in minste op de tegenwoordige omstandigheden, op hetgeen *nu* zou kunnen en moeten gedaan worden.

Wij houden vól: eene gedwongene heffing, zonder toekenning van rente, aan hen, die er in zouden moeten dragen (doch *met* toekenning eener zeer matig gestelde rente voor de vrijwillige inschrijvers,) moest op den achtergrond in het [illegible] schiet staan. Maar waarmede bestrijdt men eene *gedwongene heffing?* Met de noodzakelijkheid voor de daarin aangeslagenen, om nationale effecten te moeten verkoopen, waardoor dan [illegible] prijs derzelve zou moeten dalen. Maar de nieuwe leening dan? Zal deze den prijs der effecten doen rijzen of staande houden? En het overtuigende bewijs dat Nederland op den weg der leeningen wil blijven voortgaan, in tegenoverstelling van dat, hetwelk men *anders* geven zou, dat men er absoluut een eind aan maken wilde, zal ook dit niet ongunstig op den prijs dier effecten werken?

En het bezwaren der toekomst, der jaarlijksche zekere lasten met meer dan een millioen guldens, zal *dit* zooveel goed doen aan den prijs onzer schuldbrieven?

Neen, neen, dat men het maar toestemme, men wil, veel liever dan de rijken aan de beurzen te komen, hen gelegenheid geven, om verre beneden pari effecten te bekomen, waarvan zij rustig hunnen 5 °/ₒ kunnen genieten, te vinden de verhoogde belastingen op de nijvere en de min vermogende volksklassen te leggen.

De *Arnhemsche Courant*, de *Tolk der Vrijheid* en andere bestrijden het *Don gratuit* op andere gronden. Zij willen dat het deficit gedekt wordt, door hen, die er de oorzaak van zijn, of die gedurende het leeningstijdperk daarvan voordeelen hebben ingeoogst. Regtvaardig en billijk zeker, doch niet uitvoerlijk, zij weten dit zoo goed als wij. [illegible] vrage nog, of het zoo zeker is, dat in het *Don gratuit*, [illegible] ernstig en met aandrang en met bedreiging eener gedwongene heffing, gegrond op *het vermogen en de inkomsten*, door de regering voorgesteld, niet vooral ook de dusgenaamde geldwolven zouden deel nemen; of zij niet altans eenig gedeelte zouden willen teruggeven van hetgeen de hagchelijke toestand des vaderlands hen gelegenheid gegeven heeft [illegible] zamelen? De publiciteit in de *Staats-Courant* aan de vrijwillige inschrijvingen te geven, en de aanvulling door de overige bladen, dezer opgaaf, met namen der achterblijvers, zouden naar 't schijnt, ook nog wel eenigen gunstigen invloed kunnen uitoefenen. Ook zou dit geschieden door de toekenning eener rente van 2½ ten honderd aan de vrijwillige inschrijvers, voor het geval, dat het Don gratuit te weinig leverende tot eene gedwongene heffing moest worden overgegaan. In allen gevalle verdiende onzes erachtens, de [illegible] te worden beproefd, al ware 't slechts dáárom, dat de [illegible] daaruit konde zien, dat de regering eenen nieuwen weg [illegible] de gaan bewandelen, en er met leenen tegen bovenmatigen intrest ten behoeve der kapitalisten wilde uitscheiden.

Wat er gezegd is van den *onwil* der natie, om het vaderland, door eenige buitengewone opoffering, uit deszelfs financiële crisis te redden, wij zijn er verre, af, dit bewering [illegible] gaaf te kunnen toestemmen zag de nog gegoede middelstand maar eerst overtuigend, dat er inderdaad een nieuw tijdperk in onze financie-geschiedenis aanbrak; dat de regering het [illegible] verderfelijke stelsel voor goed vaarwel zeggen, en den be[illegible] weg op wilde, — wij gelooven niet, dat ook *die* stand [illegible] terlijk zou blijven, om aan eene regering die zoo wilde [illegible] delen, hulp te verleenen.

Eindelijk, zeker zou het zijn, dat *en* van het *don* [illegible]

...*gedwongen heffing* de talrijke minvermogende stand ... zoude blijven, hetgeen *niet* het geval zijn zal bij ... vermeerdering onzer jaarlijksche lasten met ruim een mil- ... en alleen *deze* omstandigheid zou menig weldenkend ... kunnen bewegen, zijn evenredigd aandeel in het don ... te dragen.

...trokken zich de rijken, of wel gaven zij niet naar hun ...gen, welnu dan bleek het immers voor de gansche we- ... welke vaderlanders zij zijn; hoeveel er in tijden van ... op *hen* te rekenen valt, en de gedwongene heffing, ... genot van rente, zou hen altans eenigermate hun *egoïs-* ... belaald zetten.

...noeme, zooveel men wil, ons voorstel van een *Don* ... eene zotternij, wij gelooven voor ons nog altijd, dat, ... hetzelve op de wijze door ons opgegeven, aangevraagd, ... gering zich deswege in geenen deele zou te beklagen ... dat integendeel daardoor eene hoogst gunstige ... uitwerking op den geest en de stemming der natie ... worden te weeg gebragt.

Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK.

...RIJS, den 2. December. Het fregat *la Belle Poule*, dat ...lijke overblijfsels van keizer *Napoleon* in Frankrijk te- ...engt, is den 30 November, des morgens ten vijf ure, ...de van Cherbourg aangekomen.

... den prins van *Joinville*, die op dit fregat het be- ...oert, is terstond een rapport aan den Minister van Ma- ...gezonden.

...kens dit rapport, zijn de schepen, die tot deze ...tie bestemd zijn, den 8 October ll., ter reede van Ja- ...own ten anker gekomen, en is de eerste zorg van den ...geweest, den heer *de Chapot*, commissaris des Konings, ...den gouverneur van het Eiland, den generaal *Meddle-* ..., betrekkingen te doen aanknoopen, zijnde aan deze beide ... alles opgedragen, wat tot de opgraving van het lijk ... het overbrengen daarvan aan boord van de *Belle Poule* ...king had. De uitvoering dezer ontwerpen werd op den ...tober bepaald.

...werkzaamheden der ontgraving zijn den 15, te mid- ...cht, in tegenwoordigheid der Fransche en Engelsche Com- ...sen, aangevangen. Ten tien ure des morgens werd de ...geschonden uit het graf genomen, geopend en het lijk ...bewaard gevonden dan men had durven hopen. » In dit ... oogenblik (dus schrijft de Prins), bij den aanblik der ...erkenbare trekken van hem die zooveel voor den roem ...rankrijk deed, was de ontroering diep en eenparig."

... drie en een half ure verkondigde het geschut der ...aan de reede, dat de lijkstoet naar de stad JamesTown ... ging. De troepen der militie en van het garnizoen ... de koets vooraf, die met het lijkkleed bedekt was, ...n de slippen door de generaals *Bertrand* en *Gourgaud* ... heeren *de Las Cases* en *Marchand* werden gedragen. ...telijke autoriteiten en inwoners volgden in menigte. ... reede werden salutschoten gedaan, en al de fransche ...emde schepen vlagden ter halversteng. Al de fransche ...en stonden, in rouwgewaad, met ongedekten hoofde, ... oever der zee, en daar heeft de Gouverneur, in naam ... Regering, de overblijfselen van *Napoleon* den Prins over- ...d. De kist werd met de sloep aan boord van het fregat ..., tusschen twee rijen onder de wapenen staande officie- ...vangen en op het achterverdek onder de verlichte kapel ... Hier stond eene eerewacht van zestig man, en zijn ... Aalmoezenier formulieren der Kerk gelezen.

...16, des morgens ten tien ure, vereenigden zich de ... en manschappen der fransche oorlogs- en koopvaardij- ..., om eene plegtige lijkdienst bij te wonen, na den ... waarvan het lijk tusschendeks is overgebragt, waar eene ... verlichte kapel het toefde.

... vóór den 18 zijn de *Belle Poule* en *Favorite* onder zeil ... en, na een gemakkelijken en voorspoedigen overtogt, ...engenoemden dag te Cherbourg aangekomen.

...migen zeggen dat de begrafenis-plegtigheid van *Na-* ... op den 10 dezer is bepaald; anderen dat de daartoe ...ble toebereidselen niet voor den 27 of 28 zullen kun- ...eed wezen.

NEDERLANDEN.

...SINGEN, den 3. December. Het hoogst lofwaardig voor- ... van Heeren Onder-Officieren van het flank-bataillon der ... Inf., om ten voordeele der *Vlissingsche Dorkas*, eene ... welke de weldadige strekking heeft, om gedurende den winter behoeftigen, weduwen en weezen, hemden en andere kleedingstukken uit te deelen, en aan welke liefdadige instelling, de jonge dames *Uyttenhooven*, *Ninaber* en *Story*, hunne menschlievende zorgen wijden; eene tooneelvoorstelling, bij inteekening in den schouwburg alhier te geven, kwam heden tot uitvoering, en vondt, zoo wat de keus der tooneelstukken, als de uitvoering zelve betreft, vooral met betrekking tot costumes en zang, den meesten bijval; inzonderheid de allegorische voorstelling, bij gelegenheid der plegtige inhuldiging van Z. M. *Willem II.* Men zag in een aangenaam landschap het borstbeeld van onzen geliefden Vorst, op een groot voetstuk, door twee gekroonde leeuwen geschraagd, en waarop de wapenfeiten van Nederland te lezen waren, waarbij eene prachtige en smaakvolle trophé van vlaggen, standaarden, wapenen, kleine kanonnen, kogels, trommen, trompetten enz. enz., in bevallige rangschikking waren aangebragt. Drie Onder-Officieren van Zr. Ms. fregat *de Ryn* ter regter, en drie Onder-Officieren van genoemd flank-bataillon ter linker zijde geplaatst, droegen speren, waaraan wapenschilden met laauwren omkranst, en met oranjelint zamen gebonden, waren gehecht, en op welke schilden men las: *Algiers*, *Palembang*, *Sinckel*, *Waterloo*, *Hasselt* en *Leuven*, van welke speren zij een booggewelf boven Zr. Ms. borstbeeld vormden. Een fourier droeg daarop met veel gevoel, een dichtstuk voor, ten titel voerende: » *Aan onzen Koning*," en de laatste regelen:

» *Groei, bloei en brei zich uit* Oranje's *fiere stam!*
» *En lang (verhoor ons* God) *moog* Tweede Willem *leven!*"

vonden weêrklank onder de aanschouwers, die dezelve, door een algemeen gejuich van *Leve de Koning!* bekroonden. Het Volkslied werd daarop door een hoornblazer, een zeer bekwaam zanger, met variatien smaakvol voorgedragen. Eenige dichtregelen werden uit een der loges op het tooneel geworpen, ten doel hebbende, het lofwaardig pogen dier brave militairen erkentelijk te huldigen, en ook de laatste regelen, van dit bewijs der achting van Vlissingsch Ingezetenen, luidende als volgt:

» *'t Is groot in 's krygsmansstand, als eer en moedbetooning,*
» *De lauwerkrans verwerft, na d' overwinningsstryd,*
» *Maar gy o braven! doelt op hooger eerbetooning;*
» *Gy dingt naar d' eeuwenkroon, die der* Weldadigheid!"

werden hartelijk toegejuicht. De zaal was schoon bezet, alle de hoofden en verdere officieren der zee- en landmagt, en de notabele ingezetenen met hunne Dames vormden een uitgelezen publiek, en betuigden daardoor, hunne hartelijke deelneming in het prijzenswaardig doel dier militairen. Na aftrek van alle onkosten, die in zulke omstandigheden, waarbij genoegzaam alles moet worden aangekocht, met de huur der zaal en verlichting er bij gerekend, niet onbelangrijk zijn, en de geringe inteekeningsprijs, is er aan het Bestuur der Dorkas, door Heeren Onder-Officieren hier boven bedoeld, afgedragen eene som van *twee en vyftig gulden*; dank hebben deze edele menschenvrienden, die de tijd welke van hunne dienstverrigtingen overblijft, zoo nuttig besteden, en aan de talrijke behoeftigen bij den naderende winter, dienstbaar maken, en een lofwaardig bewijs hebben gegeven, dat bij krijgsdeugd en vaderlandsliefde, ook Neêrlands Volksdeugd, *de Weldadigheid*, het hart van den Nederlandschen krijgsman versieren.

— *Den 7. December.* Reeds gisteren waren bijna alle bijzondere gebouwen en schepen met vlaggen en wimpels versierd, en werd de 48e geboortedag van Z. M. den Koning, in Gods tempelen door vurige gebeden voor den geliefden Vorst en voor het herstel der welvaart van het dierbaar Vaderland, waardig gevierd. Heden werd er eene groote en schitterende parade, door het garnizoen gehouden.

— Men meldt van den Helder, 3. December. Heden middag zijn alhier naar zee uitgezeild Zr. Ms. korvet *Argo*, commandant kapitein-luitenant ter zee *den Berger*, en de brikken *Courier* en *Venus*, onder bevel van de kapitein-luitenants *Willink* en *Johr.*

Mengelingen.

Engeland-China.

Op het oogenblik, dat de regering van Grootbrittannie hare strijdkrachten tegen het Chinesche rijk begint te ontwikkelen, gelooven wij, aan onze lezers geenen ondienst te bewijzen, door hun een kort uittreksel uit twee onderscheidene artikels over Engeland en China, van de *Avondbode* ontleend, mede te deelen, waarin vele tot heden weinig bekende bijzonderheden omtrent deze zaak voorkomen.

Wanneer men bedenkt, hoe eene zeer geringe hoeveelheid opium, met tabak vermengd, reeds in staat is de noodlottige dronkenschap of bedwelming te veroorzaken, dan valt het gemakkelijk na te gaan, hoe *twee* en *drie* millioen Nederland-

sche ponden, aan duizenden en wederom duizenden, het rampzalig genot dier bedwelming verschaffen kan. Zij, die in Indië geweest zijn, kunnen ons verhalen, hoe ellendig de slaaf van het amfioenschuiven binnen korten tijd zich zelven maakt, hoe hij langzamerhand verdierlijkt, ja, beneden het dier gezonken, alle gevoel voor menschelijkheid en deugd heeft verloren, hoe hij alle veerkracht en werkzaamheid ten eenemale mist; hoe hij, walgelijk op het aanschouwen, zelfs de laatste bete broods aan de zijnen zal ontrooven, hoe hij vrouw en kinderen gevoelloos zal zien verhongeren, mits hij slechts de tot eerste behoefte geworden bedwelming koopen kunne. Doch de opium verschaft die vroeger zoo verrukkelijke bedwelming niet meer. Het vergif is onmisbaar, maar geeft slechts smarten: daar is de amfioenschuiver tot een geraamte uitgeteerd, met geheel verduisterde oogen, met knikkende, tegen elkander aanslaande knieën: de opium-bedwelming is folterend, is helsch! Eindelijk, uit de menschelijke maatschappij uitgeworpen, is het lot van velen dier rampzaligen hoogst betreurenswaardig. Duizendtallen vinden in China jaarlijks, door het gebruik van dit vergift, een hoogst ellendig einde, en laten de hunnen in onspoed en armoede achter, of hebben hunne naaste betrekkingen, door hunne schuld, van honger zien omkomen!

Is het te verwonderen, dat het Chineesch gouvernement, deze pest op eene schrikbarend wijze ziende toenemen, ernstig is bedacht geworden om daaraan paal en perk te stellen! — De strenge verordeningen werden ontdoken; en smokkelhandel gaf ruime winsten. Men wil, dat verscheidene mandarijns en mindere ambtenaren zich de handen lieten vullen, en daardoor den smokkelhandel mogelijk maakten. Evenwel was die verboden handel ter reede van Lintin minder gemakkelijk, dan toen zulks nog, zoo als vroeger, te Whampoa plaats had. Doch nu kwamen in 1837 strengere maatregelen, en het bleek dat deze met veêrkracht zouden gehandhaafd worden.

Evenwel, de kusten van het Chineesche rijk zijn zeer uitgestrekt, en zelfs op de noordkust hadden de Engelsche smokkelvaartuigen zich reeds meer dan eens vertoond. Dewijl de Engelschen zeer wel beseffen, dat de geheele kust bezwaarlijk zoodanig bezet zoude worden, dat hun de gemeenschap met de bevolking geheel konde worden belet, werden in Bengalen gewapende vaartuigen gereed gemaakt, om in den opiumhandel te worden gebruikt. Reeds in den aanvang van 1838, vertoonden zich de gewapende smokkelvaartuigen langs de kusten van het hemelsche rijk. Op een of ander punt gingen zij nabij de kust voor ankers liggen, en nimmer werd zoodanig vaartuig door eene Chinesche tolboot aldaar aangetast. Door de Chinesche visschers trachtte men zich in betrekking te stellen met de bevolking, en dan werd, of de opium door Chinesche praauwen van boord gehaald, of de Engelschen verbonden zich, hetgeen niet zelden plaats had, om dezelve aan den wal te leveren. In het eerste geval, ondersteunde, des noods, de smokkelaar, met eene gewapende sloep, de Chinesche koopers tegen den aanval der tolbooten; in het andere geval, deden stoute gasten, die op alles voorbereid waren, eene landing, en leverden de noodlottige droogerij ter aangewezen plaatse. De smokkelaars schroomden niet zich daarbij van schiet- en blankgeweer te bedienen. Bloedig waren niet zelden de ontmoetingen met de tolbeambten of met de gewapende magt; en, kregen de smokkelaars, bij zoodanige gelegenheid, eenige manschappen gevangen, dan werden deze als roofgespuis behandeld; de mandarijnen werden met smaad bejegend, zelfs meer dan eens in koelen bloede om het leven gebragt. Hoezeer derhalve in 1838 en later, het invoeren van het heulsap in China, met geweld van wapenen, voor den smokkelaar niet zelden gunstig afliep, zoo had echter ook het tegendeel meermalen plaats.

Aan den anderen kant, moesten wel de strenge maatregelen, aanvankelijk enkel tegen de eigen onderdanen van het hemelsche rijk ten uitvoer gelegd, van lieverlede ook tegen die vreemdelingen worden in werking gebragt, welke, met openlijke verkrachting der wetten, geweld gebruikten en bloed vergoten, ten einde, ter voldoening van hun winstbejag, het Chinesche rijk bij voortduring te verpesten. Zoo kwam het, dat de engelschen te Canton zich over de benadeeling en over de verkorting van hunnen handel aldaar bij hun gouvernement beklaagden. Eindelijk werd eene partij opium, in handen der Engelschen, in beslag genomen, de afgifte der nog onder hen zijnde opium met nadruk geëischt, en zoodanige maatregelen verordend, dat aan dien eisch, gedeeltelijk ten minste, voldaan werd. De toegang tot Canton werd aan de britsche schepen geweigerd, wanneer niet de gezaghebbers der schepen vooraf eene verklaring onderteekenden van geene opium aan boord te hebben, en zich geheel te zullen onderwerpen aan de bestaande verordeningen daaromtrent.

Die maatregelen hebben voorzeker niets in zich, dat, bij gewone staatkunde, en tusschen de onderscheidene mogendheden van het Europesche vaste land, tot het minste ongenoegen zouden hebben aanleiding gegeven. In het onderhavige geval was het geheel iets anders. Het gelukte aan de belangheb[...] in den opium-handel, van hunnen gewapenden wederst[and] gen de Chinesche autoriteiten, bij het drijven van [...] smokkelhandel, eene nationale zaak te maken, en hun [gou]vernement in hun voordeel over te halen. Het schijnt, het britsch gouvernement, zonder zich in te laten met de [regt]vaardigheid of onregtvaardigheid der questie in zich [...] geheel alleen zich bepaald heeft bij het nadeel, dat voor [den] britschen handel uit de stiptste handhaving der bestaande [ver]bodswetten tegen den invoer van het heulsap in China [...] voortvloeijen. In het denkbeeld, dat Groot Brittanje, wat het is en wat het heeft, is verschuldigd aan den [...] van zijne fabrijken en van zijnen handel, heeft het K[abinet] van St. James gemeend, te moeten optreden tot bescher[ming] van eenen handeltak, die jaarlijks honderd millioen [...] en meer afwerpt, en waarvan de welvaart zijner be[...] in Bengalen voor een groot gedeelte afhangt. Zoo he[eft] Groot-Brittanje besloten China vijandelijk te bespringe[n, ten] einde dat rijk te noodzaken, de opium in zijne ha[venen] te laten, en voor die pest der zedelijkheid zijne poorten [te ope]nen!

(*Mepp. Couran[t.]*)

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, den 7 December. Sedert den 4. dezer zijn al[hier ter] reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Princes Victoria, T. Minter, Londen, stukgoederen en passagiers; [...]rij Gallante, G. H. Schwinner, Riga, houtwaren.

Voor Rotterdam bestemd:

L'Estafette, L. Waterloo, Duinkerken, stukgoederen.

Voor Vlissingen bestemd:

Atalante, J. J. Brouwer, Suriname, timmerhout.

Voor Gend bestemd:

Le Francois, J. Muijs, Rotterdam, suiker; Johanna Cornelia, [...]wen, Rotterdam, suiker.

Voor Brussel bestemd:

Jan Caroline, B. H. Heijdelman, Bordeaux, wijn.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen, en van deze Ree[de naar] Zee gezeild:

De vrouw Antina, M. F. Bnlting, Leer, stukgoederen; Marco [...] F. Knudsen, avontuur, ballast; Le Jules, C. Shersdam, Tobasco, [...]deren; Zwijndregt, W. Heinvichsen, Havannah, stukgoederen; Lo[...]mis, J. F. Gibert, Duinkerken, stukgoederen; Jeannette, J. Dan, [...]pool, schors en vlas; de Harmina, A. Hoffmann, Genua, suike[r; ...] Daij, E. Larbolaster, Montevideo, ballast; The Soho, T. Whitcomb, [...]den, stukgoederen en passagiers; Wandringominde, A. Rolfsen, [...] stukgoederen.

Van Gend gezeild:

Anna Sophia, E. H. Leufs, Hamburg, suiker; Onderneming, J. [...]tjer, Avontuur, ballast.

Van Vlissingen gezeild:

The Eagler, J. Nicholson, Newcastle, ballast.

Van Rotterdam gezeild:

Le Duinkerquois, F. Salome, Duinkerken, stukgoederen.

Advertentien.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.